

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-85>

УДК 330.3

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ В ПРОЦЕСІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ГРОМАДАМИ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

STRATEGIC PRIORITIES IN THE PROCESS OF INVESTMENT ATTRACTION BY COMMUNITIES OF ZHYTOMYR REGION

Присяжна Тетяна Тимурівна

аспірантка,

Поліський національний університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8933-4819>

Рожков Олександр Олександрович

аспірант,

Поліський національний університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6635-8344>

Prysiazhna Tatyana, Rozhkov Oleksandr
Polissia National University

Стаття присвячена важливим питанням в галузі місцевого самоврядування та розвитку об'єднаних територіальних громад. Процес інвестування є складним та комплексним питанням, що вимагає стратегічного підходу зі сторони органів місцевого самоврядування. Відповідно, визначення основних та найбільш вагомих факторів для залучення інвестицій в громади є необхідним кроком задля забезпечення високого рівня залучення інвестицій та полегшені роботи з інвестором за конкретними напрямками, більш ефективним розподілом ресурсів, що використовуються при роботі з інвестором. В статті було досліджено стратегії частини громад Житомирської області, що були оновлені відповідно до умов та викликів створених війною з російською федерацією. На основі досліджених стратегій було визначено чотири основних напрями за якими варто залучати інвестиції в громади Житомирської області.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, місцеве самоврядування, стратегія розвитку.

The article is devoted to important issues in the field of local self-government and the development of united territorial communities, namely, the determination of key priorities when attracting investments to the community. The investment process is a complex and complex issue that requires a strategic approach on the part of local self-government bodies. At the same time, there is a clear problem of insufficient use of a strategic approach when working with an investor, which manifests itself in the incomplete disclosure of the community's investment potential. And the existing disproportion of investment attraction in large urban OTGs only worsens the investment situation of some communities of Zhytomyr Oblast. Accordingly, the determination of the main and most important factors for attracting investment to communities is a necessary step to ensure a high level of investment attraction and easier work with the investor in specific areas, more effective allocation of resources used when working with the investor. The article examined the strategies of some communities of the Zhytomyr region, which are represented by different types of communities, and were also updated in accordance with the conditions and challenges created by the war with the Russian Federation. On the basis of the researched strategies, four main directions were identified in which it is worth attracting investments to the communities of the Zhytomyr region. Such directions allow taking into account the specific conditions of existence of the communities of Zhytomyr Oblast, socio-cultural, political and external conditions. Among the identified strategic priorities for attracting investments are the development of infrastructure, improvement of support for small and medium-sized businesses, retention of the workforce in the territory of the community, development of digital infrastructure. On the basis of the identified strategic priorities, it is possible to form effective recommendations for communities, which in the future will have a positive effect on the level of investment attraction.

Keywords: investment, investment attractiveness, local self-government, development strategy.

Постановка проблеми. Залучення інвестицій до об'єднаних територіальних громад Житомирської області є важливим фактором для їх економічного зростання, особливо в умовах повномасштабного вторгнення зі сторони росії. Місцеві органи влади знаходяться в умовах, при яких існує тиск з багатьох сторін та місцеве самоврядування, а робота з інвестором стає справжнім викликом враховуючи нестабільні економіко-соціальні умови. Основна проблема дослідження полягає у якісному та виваженому відборі стратегічних пріоритетів в процесі залучення інвестицій, враховуючи особливості територіальних громад Житомирщини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням загального поняття інвестиційної привабливості займалися ряд науковців серед яких Китайчук Т., що в своїх працях аналізувала теоретичні аспекти та основні фактори інвестиційної привабливості [3]. Зі сторони стратегічних підходів до формування інвестиційної привабливості можна відзначити внески таких науковців як Дикань О. та Новак Т. [2]. Щодо аналізу інвестиційного потенціалу на більш локальному рівні, а саме на рівні територіальних громад, то такими дослідженнями займалися Баланюк І., та Іваночко Б. [1]. Серед інших науковців, що досліджували регіональний рівень залучення інвестицій, а в особливості формування стратегічних пріоритетів управління формування інвестиційного потенціалу територіальних громад, варто відзначити Шеленко Д., Шпикуляк О., Бойчук А. [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблема недостатнього використання стратегічного підходу при роботі з інвестором проявляється в неповному розкритті інвестиційного потенціалу громади. А існуюча диспропорція залучення інвестицій у великі міські ОТГ тільки погіршенні інвестиційного стану деяких громад Житомирщини. Поглиблення досліджень в галузі визначення стратегічних підходів в роботі з інвестором дозволять нівелювати диспропорцію при залученні інвестицій в громади.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Основна мета статті – визначення стратегічних пріоритетів для залучення інвестицій в громади Житомирської області та розробка ефективних механізмів на основі цих пріоритетів задля підвищення рівня залучення інвестицій в громаду. До завдань статті також відноситься завдання проаналізувати актуальні стратегії розвитку громад, визна-

чити ключові напрями роботи з інвестором, підвищення залученості інвестицій в об'єднані територіальні громади.

Виклад основного матеріалу дослідження. Залучення інвестицій, а також їх правильне та раціональне використання в майбутньому вимагає виваженого підходу до формування інвестиційної картини того чи іншого об'єкту. Важливим кроком в цьому процесі постає визначення стратегічних пріоритетів, які дозволяють визначити найбільш перспективні напрями залучення інвестицій, шляхи покращення наявної інвестиційної привабливості або виокремити ті галузі, які стануть основою для залучення інвестицій.

Україна як країна, що розвивається підходить до процесу залучення інвестицій комплексно, що проявляється у розробці важливих стратегічних документів національного, регіонального та місцевого рівнів. Таким чином, існує можливість формування стратегічних пріоритетів на всіх рівнях влади, що будуть включати як і національні особливості, так і локальні, що важливі для розвитку територіальних громад.

На регіональному рівні створена Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2027 року. Ця стратегія передбачає досягнення основних трьох стратегічних цілей:

- формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;
- підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;
- розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Важливою ціллю в рамках процесу інвестування є реалізація цілі з підвищення конкурентоспроможності регіонів, адже розвинуті регіони є основним чинником зацікавленості інвестора, яке буде спонукати вкладати кошти в ту чи іншу територію.

Окрім того, в регіональній стратегії розвитку на період до 2027 року визначені пріоритети, які також включають в себе підвищення інвестиційної привабливості регіону завдяки прискоренні їх економічного зростання та розвитку територій з низьким соціально-економічним розвитком. Щодо завдань стратегії, то із 431 завдання прописаних в стратегії направлені на реалізації стратегії 30 пов'язані із процесом залучення інвестицій, що становить приблизно 7% від усіх завдань, при тому що ця стратегія регіонального розвитку є всеохоплюючою, то така кількість завдань пов'язаних з інвестуванням є значним [4].

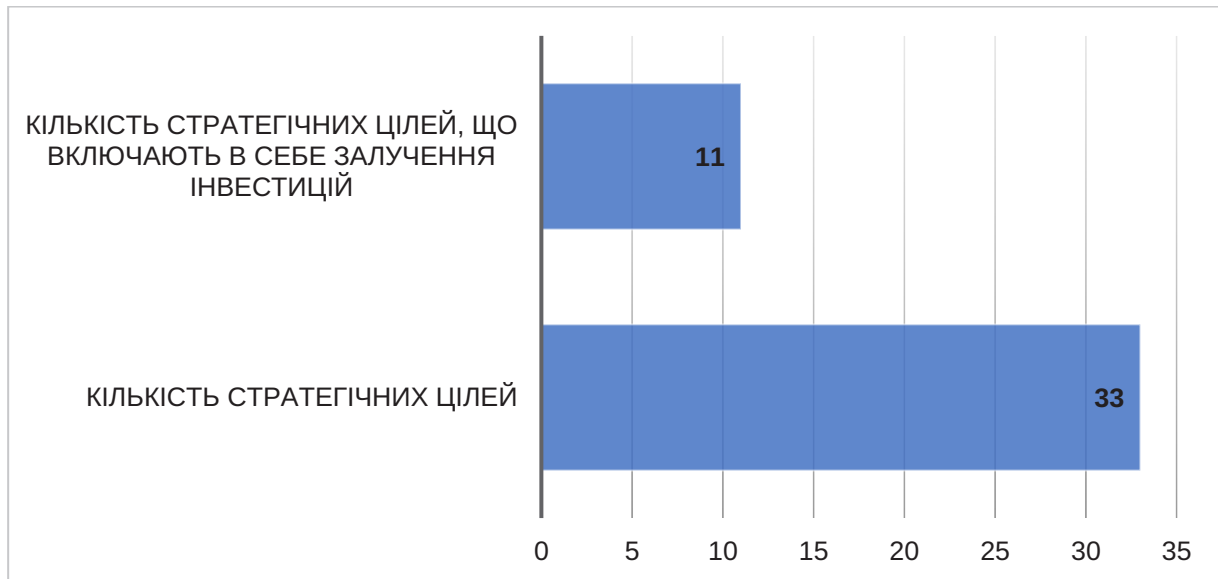

Рис. 2. Аналіз розподілу стратегічних цілей громад за їх напрямками

Джерело: стратегії громад Житомирської області

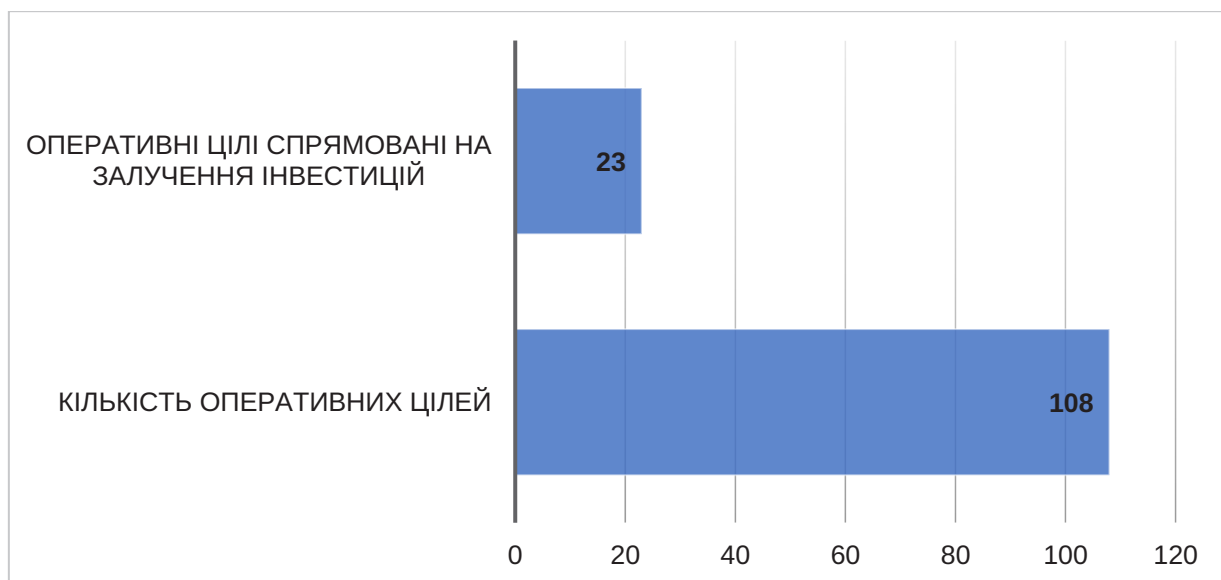

Рис. 3. Аналіз розподілу оперативних цілей громад за їх напрямками

Джерело: стратегії громад Житомирської області

порівняльні переваги, виклики, ризики та протидію для області [16].

За допомогою сильних сторін та можливостей можна сформуванати перелік найбільш перспективних галузей та аспектів розвитку, де при використанні найбільш сприятливих внутрішніх та зовнішніх факторів можна досягти найкращих результатів для покращення стану Житомирської області. До порівняльних переваг можна віднести (табл. 2):

– Вигідне транспортне розташування + Кооперація між регіонами: розташування

Житомирської області дозволяє розвивати міжобласну кооперацію, так можлива співпраця між Хмельницькою, Вінницькою, Київською та Рівненською областю, які знаходяться в найближчій доступності і як результат розвивати ті галузі, які є більш розвинуті в сусідів та переймати їх досвід.

– Ресурсний потенціал + Кооперація між регіонами: значна сировинна база Житомирської області дозволяє зацікавлювати виробників, а також переробні підприємства з сусідніх областей.

Таблиця 1

SWOT-аналіз інвестиційної складової Житомирської області

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Вигідне транспортне розташування: Житомирська область знаходиться на перетині важливих міжнародних автотранспортних та залізничних вузлів.</p> <p>2. Ресурсний потенціал: майже вся територія області має поклади різних видів корисних копалин, що може слугувати основою для видобувної промисловості.</p> <p>3. Сприятливий клімат: клімат Полісся є м'яким, з помірно не дуже холодною зимою та не дуже жарким літом.</p> <p>4. Великі лісові масиви: Приблизно 50% площі Житомирської області становлять лісовкриті території, що можуть бути використані для деревообробної галузі.</p> <p>5. Місця та ділянки для залучення інвестицій: на території області наявні комунальні ділянки, що не використовуються і є закинутими та можуть бути використані для залучення інвестора.</p> <p>6. Науковий та освітній потенціал: наявність акредитованих закладів вищої освіти та закладів професійно-технічної освіти дозволяє формувати майбутній кадровий потенціал.</p> <p>7. Наявність цифрової інфраструктури: доступність до мережі Інтернет та покриття сучасним 4G інтернетом дозволяє розвивати діджитал галузь в будь-якій частині області.</p> <p>8. Енергоефективність: ощадливе використання енергоносіїв та перехід на альтернативні джерела енергії.</p> <p>9. Реалізована реформа децентралізації: знищення старих районів та перехід на систему територіальних громад, що дозволяє ефективніше здійснювати управління на місцях</p>	<p>1. Недостатній рівень виробництва з доданою вартістю: мала кількість підприємств, що виробляє продукцію з доданою вартістю не дозволяє збільшувати ВВП області</p> <p>2. Низький рівень інновацій: використання застарілих способів виробництва, які спрямовані на отримання прибутку, радше ніж на сталий розвиток</p> <p>3. Локалізація інвестицій: концентрація інвестиційних потоків в обласному центрі та містах обласного підпорядкування</p> <p>4. Територіальна диспропорція розвитку громад: нерівномірний розподіл грошових потоків, що згубно впливають на розвиток громад.</p> <p>5. Недостатній рівень розвитку транспортної та комунальної інфраструктури: низька якість доріг та застаріла інфраструктура знижує рівень життя та відлякує інвесторів.</p> <p>6. Відтік молоді: все більше молоді шукає своє місце в великих містах та за кордоном де є можливість отримати більшу заробітну плату.</p> <p>7. Концентрація сільського господарства: більшість сільськогосподарських земель знаходяться під орендою агрохолінгів, що негативно впливає на розвиток малого фермерства.</p> <p>8. Апатичність бізнесу: не бажання бізнесу брати участь у розвитку території області, створювати сприятливі умови для залучення інвестицій.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Удосконалення законодавства: створення нормативно-правової бази дозволяє отримати переваги при залученні інвестора, адже дозволяє більш якісно захищати його інтереси.</p> <p>2. Реалізація цільових державних програм: впровадження в життя цільових програм дозволяє досягти основних їх цілей, забезпечення сталого розвитку, підвищення інвестиційної привабливості, покращення соціально-економічних умов життя.</p> <p>3. Кооперація між регіонами: міжрегіональне співробітництво дозволяє формувати потужні виробничі кластери, розвивати тотожні галузі, забезпечувати реалізацію великих інвестиційних проєктів.</p> <p>4. Поліпшення транспортної інфраструктури: покращення якості доріг забезпечить кращі умови життя, менші логістичні витрати та формує умови для залучення інвестора</p> <p>5. Заходи підвищення інвестиційної привабливості: проведення інвестиційних форумів, співпраця з наявними інвесторами з метою підвищення рівня інвестицій</p> <p>6. Залучення молоді в високорентабельні галузі: створення робочих місць для молоді в ІТ галузі та тотожних до неї з високою заробітною платою</p>	<p>1. Продовження повномасштабної війни: довготривалий конфлікт негативно впливає на робочу силу, економічний розвиток та залучення інвестицій в галузь.</p> <p>2. Зростання ставок кредитів: нестабільність національної валюти та нестабільна ситуація сприяє зростанню основних ставок кредитів.</p> <p>3. Відтік іноземних капіталів: війна в Україні та несприятливі умови для ведення бізнесу спонукає інвестора виводити кошти з України.</p> <p>4. Посилення нерівномірних інвестиційних впливань: продовження концентрації інвестицій в великі міста не дозволяє розвивати інші території області.</p> <p>5. Зростання тарифів на енергоносії: відсутність експорту енергоносіїв з росії та зростання вартості через обстріли.</p> <p>6. Неконтрольована міграція: поступова еміграція за кордон людей через тривалу війну та несприятливі соціальні та економічні умови життя.</p>

Джерело: власне дослідження

- Сприятливий клімат + Заходи підвищення інвестиційної привабливості: географічні та кліматичні умови області дозволяють отримати конкурентні переваги при створенні умов для залучення інвестора в порівнянні з іншими областями.
- Великі лісові масиви + Кооперація між регіонами: наявність значних території вкритих лісами різних порід може зацікавити деревообробні підприємства з сусідніх областей;
- Місця та ділянки для залучення інвестицій + Заходи підвищення інвестиційної привабливості: проведення інформативної кампанії щодо висвітлення місць та ділянок для інвестування може значно якісно вплинути на процес підвищення інвестиційної привабливості області.
- Науковий та освітній потенціал + Залучення молоді в високорентабельні галузі: формування бази кадрового потенціалу на основі місцевих університетів дозволяє забезпечити постійні кандидатури на робочі місця в високорентабельних галузях.
- Наявність цифрової інфраструктури + Залучення молоді в високорентабельні галузі: доступність до мережі інтернет та сучасних технологій дозволяє сформувати підґрунтя для залучення молоді в високорентабельні

- галузі та ефективну організацію праці в цих галузях.
- Енергоефективність + Реалізація цільових державних програм: наявність програм забезпечення стійкості критичної інфраструктури та забезпечення впровадження та використання альтернативних джерел енергії дозволяє досягти енергоефективності.
- Реалізована реформа децентралізації + Удосконалення законодавства: поєднання ефекту від впровадження реформи децентралізації та постійне покращення законодавства покращує інвестиційний імідж області.
- Щодо викликів Житомирської області, то на основі слабких сторін (внутрішніх факторів) та можливостей (зовнішніх факторів) можна сформулювати перелік проблемних питань та як їх подолати в майбутньому (табл. 3):
- Відсутність виробництва з доданою вартістю + Кооперація між регіонами: завдяки співпраці між регіонами можна посилити власні виробничі потужності та створити умови для розвитку тих галузей, які виробляють продукцію з доданою вартістю.
- Низький рівень інновацій + Реалізація цільових державних програм: недостатній рівень інноваційності нівелюється впровадженням державних програм, зокрема важ-

Таблиця 2

Порівняльні переваги Житомирської області

Порівняльні переваги		Можливості					
		Удосконалення законодавства	Реалізація цільових державних програм	Кооперація між регіонами	Поліпшення транспортної інфраструктури	Заходи підвищення інвестиційної привабливості	Залучення молоді в високорентабельні галузі
Сильні сторони	Вигідне транспортне розташування			+			
	Ресурсний потенціал			+			
	Сприятливий клімат					+	
	Великі лісові масиви			+			
	Місця та ділянки для залучення інвестицій					+	
	Науковий та освітній потенціал						+
	Наявність цифрової інфраструктури						+
	Енергоефективність		+				
	Реалізована реформа децентралізації	+			+		

Джерело: власне дослідження

Таблиця 3

Виклики Житомирської області

Виклики		Можливості					
		Удосконалення законодавства	Реалізація цільових державних програм	Кооперація між регіонами	Поліпшення транспортної інфраструктури	Заходи підвищення інвестиційної привабливості	Залучення молоді в високорентабельні галузі
Слабкі сторони	Відсутність виробництва з доданою вартістю			+			
	Низький рівень інновацій		+				
	Локалізація інвестицій					+	
	Територіальна диспропорція розвитку громад	+					
	Недостатній рівень розвитку транспортної та комунальної інфраструктури				+		
	Відтік молоді						+
	Концентрація сільського господарства		+				
	Апатичність бізнесу						+

Джерело: власне дослідження

ливу роль в цьому процесі відіграє Міністерство цифрової трансформації України, яка відповідає за інноваційний розвиток областей та України в цілому.

– Локалізація інвестицій + Заходи підвищення інвестиційної привабливості: саме завдяки інвестиційним форумам, інформаційним кампаніям, які освітлюють перспективність інших територій можна зменшити рівень локалізації інвестицій.

– Територіальна диспропорція розвитку громад + Удосконалення законодавства: покращення регулятивної складової влади дозволить уникати тих ситуацій, коли обласний центр концентрує розвиток на собі, при цьому відкидаючи будь-які ініціативи та перспективні напрями розвитку, таким чином штучно створюючи диспропорцію розвитку.

– Недостатній рівень розвитку транспортної та комунальної інфраструктури + Поліпшення транспортної інфраструктури: недостатня якість доріг в Україні та зношеність комунальної інфраструктури була вагомою проблемою протягом багатьох років, реакція на цю слабку сторону може бути капітальні інвестиції в транспортну інфраструктуру та

новіший та якісніший підхід до розбудови інфраструктури.

– Відтік молоді + Залучення молоді в високорентабельні галузі: зупинити втечу молоді за територію області та України можна шляхом забезпечення високого рівня життя та головне забезпечення стабільної та високооплачуваної роботи.

– Концентрація сільського господарства + Реалізація цільових державних програм: державні програми підтримки малого та середнього фермерства можуть стати опорою та основним механізмом впливу на концентрацію сільського господарства навколо агрохолдингів.

– Апатичність бізнесу + Залучення молоді в високорентабельні галузі: щоб подолати апатичність бізнесу та його не бажання брати участь у житті громади потрібно залучати в бізнес молодь, що має більші амбіції та ідеї, що буде наряду впливати на соціальну активність бізнесу.

Ризики є одним з найважливіших аналізованих компонентів, адже дозволяють проаналізувати найбільш негативні сценарії, при яких внутрішні негативні фактори поєднуються з

негативними зовнішніми факторами. Усвідомлення цих потенціальних ризиків дозволяє уникнути небажаного впливу та результатів (табл. 4):

- Відсутність виробництва з доданою вартістю + Відтік іноземних капіталів: іноземний інвестор в більшості випадків зацікавлений в тих підприємствах, які можуть принести йому матеріальну користь в разі інвестування, тому відсутність виробництва з доданою вартістю може сприяти відтоку інвесторів з області.

- Низький рівень інновацій + Посилення нерівномірних інвестиційних вливань: концентрація інновацій в великих містах та повільне їх поширення на інші території негативно впливає на процес інвестування, як результат посилення нерівномірних інвестиційних вливань.

- Локалізація інвестицій + Посилення нерівномірних інвестиційних вливань: як і в попередньому випадку концентрація інвестицій в великих містах гальмує поширення інвестиційних потоків на території Житомирської області.

- Територіальна диспропорція розвитку громад + Неконтрольована міграція: в пошу-

ках високого рівня життя люди покидають невеликі, малорозвинені та неперспективні громади, що тільки посилює диспропорцію розвитку громад.

- Недостатній рівень розвитку транспортної та комунальної інфраструктури + Продовження повномасштабної війни: продовження війни забирає всі вільні бюджетні кошти на підтримку обороноздатності країни, як результат коштів в бюджеті не вистачає для покращення транспортної та комунальної інфраструктури.

- Відтік молоді + Неконтрольована міграція: неконтрольована міграція тільки сприяє відтоку молоді, адже молоді набагато простіше пристосуватися до нових умов життя, навіть асимілюватися в іншій країні.

- Концентрація сільського господарства + Посилення нерівномірних інвестиційних вливань: сільське господарство є провідною галуззю української економіки, тому концентрація її в олігархічних структурах негативно впливає на залучення інвестицій та викривлення інвестиційних потоків.

- Апатичність бізнесу + Зростання ставок кредитів + Зростання тарифів на енергоносії: байдужість бізнесу все більше і більше

Таблиця 4

Ризики Житомирської області

Ризики		Загрози					
		Продовження повномасштабної війни	Зростання ставок кредитів	Відтік іноземних капіталів	Посилення нерівномірних інвестиційних вливань	Зростання тарифів на енергоносії	Неконтрольована міграція
Слабкі сторони	Відсутність виробництва з доданою вартістю			+			
	Низький рівень інновацій				+		
	Локалізація інвестицій				+		
	Територіальна диспропорція розвитку громад						+
	Недостатній рівень розвитку транспортної та комунальної інфраструктури	+					
	Відтік молоді						+
	Концентрація сільського господарства				+		
	Апатичність бізнесу		+			+	

Джерело: власне дослідження

буде зростати в умовах, коли потрібно концентруватися на погіршенні умов веденні підприємницької діяльності.

Протидія в умовах області та громад виступає як механізм нівелювання негативних зовнішніх факторів, які не залежать від області та громад тими сильними сторонами, які наявні на місці (позитивними внутрішніми факторами). До протидії можна віднести (табл. 5):

– Вигідне транспортне розташування + Посилення нерівномірних інвестиційних впливань: логістичні переваги області дозволяють протидіяти нерівномірним інвестиційним впливанням, так як доступність до всієї території області дозволяє інвестувати в ті громади, які є віддаленими від великих міст.

– Ресурсний потенціал + Посилення нерівномірних інвестиційних впливань: вся територія області має різні види ресурсів, що можуть стати основою для нормалізації інвестиційних потоків в області та залучення інвестицій в усі громади області.

– Сприятливий клімат + Зростання тарифів на енергоносії: саме м'яка зима та не дуже спекотне літо дозволяють краще пережити ці періоди з меншими витратами енергоносіїв.

– Великі лісові масиви + Зростання тарифів на енергоносії: лісові масиви можуть стати основою отримання додаткових паливних ресурсів, що дозволяють зменшити вплив традиційних паливних ресурсів та зростання їх ціни на область і громади, особливо в сільській місцевості.

– Місця та ділянки для залучення інвестицій + Посилення нерівномірних інвестиційних впливань: інформатизація та відкритий доступ до ділянок для залучення інвестицій дозволяють залучити або підвищити рівень уже наявних інвестицій.

– Науковий та освітній потенціал + Неконтрольована міграція: створення умов для набуття навичок та знань, а також в майбутньому застосування для пошуку високооплачуваної роботи може стримати неконтрольовану міграцію.

– Наявність цифрової інфраструктури + Зростання ставок кредитів + Відтік іноземних капіталів: цифрова інфраструктура може стати протидією на зростання ставок кредитів та відтік іноземних капіталів, так як за допомогою цифрових рішень можна звернутися до інших закордонних банків та знайти нових інвесторів.

Таблиця 5

Протидія Житомирської області

Протидія		Загрози					
		Продовження повномасштабної війни	Зростання ставок кредитів	Відтік іноземних капіталів	Посилення нерівномірних інвестиційних впливань	Зростання тарифів на енергоносії	Неконтрольована міграція
Сильні сторони	Вигідне транспортне розташування				+		
	Ресурсний потенціал				+		
	Сприятливий клімат					+	
	Великі лісові масиви					+	
	Місця та ділянки для залучення інвестицій				+		
	Науковий та освітній потенціал						+
	Наявність цифрової інфраструктури		+				
	Енергоефективність			+		+	
Реалізована реформа децентралізації	+						

Джерело: власне дослідження

– Енергоефективність + Зростання тарифів на енергоносії: ощадливе використання енергоносіїв може стати вирішенням проблеми постійного зростання тарифів на енергоносії

– Реалізована реформа децентралізації + Продовження повномасштабної війни: згуртованість громади в тяжкі часи дозволяє навіть в період повномасштабної війни акумулювати кошти та підтримувати життєдіяльність громади.

Враховуючи результати повного СВІТ-аналізу можна визначити ряд перспективних напрямів для внутрішнього та зовнішнього інвестування, які спрямовані на розвиток громад та області в цілому. Умовно їх можна поділити на чотири напрями – ресурсний, інфраструктурний, соціальний, інноваційний.

1. Ресурсний напрям: базується на багатих покладах корисних копалин Житомирської області, значних лісовкритих територіях та великій кількості сільськогосподарських угідь. Як результат цей напрям може забезпечити притік інвестицій в видобувну, переробну, деревообробну галузь, а також в сільське господарство.

2. Інфраструктурний напрям: полягає у використанні вигідного географічного положенні Житомирської області та наявної дорожньо-транспортної інфраструктури, яка може слугувати основою для розвитку логістичної галузі та підсилювати інші умови при залученні інвестицій.

3. Соціальний напрям: створення умов для отримання практичної та реально необхідної освіти, а також подальше залучення молодих кваліфікованих працівників в усі галузі буде сприяти зацікавленості інвестора в громаді або області.

4. Інноваційний напрям: наявність цифрової інфраструктури, швидкого інтернет з'єднання та значної кількості кадрів дозволяє розвивати усі галузі пов'язані з ІТ сектором, що може стати основою для залучення інвестицій в область і переорієнтацію цифрового сектору з аутсорсингу на кінцеву розробку.

Висновки. Проведений аналіз стратегій громад Житомирської області дозволяє сформулювати перелік пріоритетних напрямів залучення інвестицій. Такі напрями дозволяють врахувати специфічні умови існування громад Житомирщини, соціо-культурні, політичні та зовнішні умови. Серед визначених стратегічних пріоритетів при залученні інвестицій є розбудова інфраструктури, поліпшення підтримки малого та середнього бізнесу, утримання робочої сили на території громади, розбудова цифрової інфраструктури. Завдяки запропонованим визначеним напрямам та докладання зусиль зі сторони громади над посиленням залучення інвестицій в громаду можливо значно покращити економічний стан громади та забезпечити довгострокове зростання та розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Баланюк І., Іваночко Б. Заходи по залученню інвестицій в розвиток бізнесу територіальних громад на основі маркетингової стратегії. *Інноваційна економіка*. 2023. Т. 1, № 93. С. 45–51.
2. Дикань О. В., Новак Т. О. Теоретичні та методологічні підходи до стратегії інвестиційної привабливості України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 59. DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i59.113610> (дата звернення: 10.10.2024).
3. Китайчук Т. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз та впливові фактори. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-65> (дата звернення: 10.10.2024).
4. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> (дата звернення: 11.10.2024).
5. Стратегія розвитку Гришківської громади. URL: <https://gryshkovecka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-grishkoveckoi-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-do-2027-roku-12-49-46-06-05-2024/> (дата звернення: 11.10.2024).
6. Стратегія розвитку Любарської громади. URL: <https://lubarska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-13-54-03-01-04-2021/> (дата звернення: 11.10.2024).
7. Стратегія розвитку Малинської громади. URL: <https://malyn-rada.gov.ua/rada/strategiya-rozvytku-malynskoyi-gromady> (дата звернення: 11.10.2024).
8. Стратегія розвитку Миропільської громади. URL: <https://myropilska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-09-57-09-06-03-2024/> (дата звернення: 11.10.2024).
9. Стратегія розвитку Народицької громади. URL: <https://narodycka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-12-01-02-20-05-2019/> (дата звернення: 11.10.2024).
10. Стратегія розвитку Овруцької громади. URL: <https://ovrucka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-14-36-35-05-10-2022/> (дата звернення: 11.10.2024).

11. Стратегія розвитку Тетерівської громади. URL: <https://teterivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-13-54-46-08-01-2024/> (дата звернення: 11.10.2024).
12. Стратегія розвитку Хорошівської громади. URL: <https://horoshihv-rada.gov.ua/strategiya-rozvitku-08-28-03-05-01-2022/> (дата звернення: 11.10.2024).
13. Стратегія розвитку Червоненської громади. URL: <https://chervonenska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-chervonenskoj-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-na-period-do-2027-roku-13-52-30-28-12-2023/> (дата звернення: 11.10.2024).
14. Стратегія розвитку Черняхівської громади. URL: <https://chernyahivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-15-09-13-17-05-2021/> (дата звернення: 11.10.2024).
15. Стратегія розвитку Чуднівської громади. URL: <https://chudniv-miskrada.gov.ua/strategiya-rozvitku-chudnivskoi-teritorialnoi-gromadi-na-20212027-roki-14-37-32-02-08-2021/> (дата звернення: 11.10.2024).
16. Akulushina M. O. Method of SWOT-analysis when planning investment and innovation processes in the enterprise. *Technology audit and production reserves*. 2015. Vol. 1, no. 6(21). P. 8. DOI: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2015.38379> (date of access: 10.10.2024).
17. Shelenko D., Shpykuliak O., Boichuk A. Strategic management priorities for the formation of the investment potential of the development of territorial communities on the basis of entrepreneurship activation. *Economic scope*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-16> (date of access: 10.10.2024).

REFERENCES:

1. Balanyuk, I., & Ivanochko, B. (2023). Measures to attract investments in business development of territorial communities based on marketing strategy. *Innovation Economy*, 1(93), 45–51.
2. Dykan, O. V., & Novak, T. O. (2017). Theoretical and methodological approaches to the investment attractiveness strategy of Ukraine. *Bulletin of the Economy of Transport and Industry*, (59). DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i59.113610>
3. Kitaychuk, T. (2023). Investment attractiveness: Theoretical analysis and influencing factors. *Economy and society*, (54). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-65>
4. On the approval of the State Strategy of Regional Development for 2021-2027. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>
5. Development strategy of Hryshkovets community. Available at: <https://gryshkovecka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-grishkoveckoi-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-do-2027-roku-12-49-46-06-05-2024/>
6. Development strategy of the Lyuba community. Available at: <https://lubarska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-13-54-03-01-04-2021/>
7. Development strategy of Malinsk community. Available at: <https://malyn-rada.gov.ua/rada/strategiya-rozvytku-malynskoyi-gromady>
8. Development strategy of the Myropol community. Available at: <https://myropilska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-09-57-09-06-03-2024/>
9. Strategy for the development of the Narodic community. Available at: <https://narodicka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-12-01-02-20-05-2019/>
10. Ovruch community development strategy. Available at: <https://ovrucka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-14-36-35-05-10-2022/>
11. Teteriv community development strategy. Available at: <https://teterivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-13-54-46-08-01-2024/>
12. Development strategy of Khoroshiv community. Available at: <https://horoshihv-rada.gov.ua/strategiya-rozvitku-08-28-03-05-01-2022/>
13. Development strategy of Chervonensk community. Available at: <https://chervonenska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-chervonenskoj-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-na-period-do-2027-roku-13-52-30-28-12-2023/>
14. Chernyakhiv community development strategy. Available at: <https://chernyahivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-15-09-13-17-05-2021/>
15. Development strategy of the Chudniv community. Available at: <https://chudniv-miskrada.gov.ua/strategiya-rozvitku-chudnivskoi-teritorialnoi-gromadi-na-20212027-roki-14-37-32-02-08-2021/>
16. Akulyushina, M. O. (2015). Method of SWOT-analysis when planning investment and innovation processes in the enterprise. *Technology audit and production reserves*, 1(6(21)), 8. DOI: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2015.38379>
17. Shelenko, D., Shpykuliak, O., & Boichuk, A. (2024). Strategic management priorities for the formation of the investment potential of the development of territorial communities on the basis of entrepreneurship activation. *Economic scope*. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-16>